

## Forslag

til

### Lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse.

(Støtte til mødre i forbindelse med fødsel).

Fremsat den 9. november 1967 af *ministeren for familiens anliggender.*

I lov nr. 236 af 3. juni 1967 om børnetilskud og andre familieydelse foretages følgende ændringer:

1. I § 3 ændres „1.850 kr.“ til: „14.220 kr.“.

2. Efter § 10 indsættes:

„§ 10 a. Mødre til børn, der er omfattet af § 2, stk. 2, nr. 1-3, har i 4 måneder efter en fødsel, når de har barnet hos sig, ret til en månedlig ydelse, der svarer til summen af:

1. det månedlige pensionsbeløb efter § 3, stk. 1, i lov om pension og hjælp til enker m. fl. med tillæg efter § 3, stk. 4, i den nævnte lov og
2. det bidrag til moderens underhold, der kan udbetales forskudsvis efter § 25, stk. 1.

Stk. 2. I ydelsen fradrages følgende indtægter for den pågældende periode:

1. dagpenge efter §§ 6 og 9,
2. bidrag til moderens underhold efter lovgivningen om retsforholdet mellem ægtefæller eller om børns retsstilling,
3. invalidepension og andre pensions- og dagpengeydelse efter den sociale lovgivning,
4. ydelse fra en arbejdsgiver,
5. erhvervsindtægt og
6. rente- og anden formueindtægt“.

Min. for fam. anl. 2. k. j. nr. 200/67.

3. I § 12, stk. 1, ændres „dagpenge“ til: „ydelse“.

4. I § 12 indsættes efter stk. 3:

„Stk. 4. Retten til at modtage ydelsen efter § 10 a er betinget af, at moderen følger eventuelle anvisninger fra et revalideringscenter eller et arbejdsanvisningskontor, jfr. § 33, stk. 4.“

5. I § 18 indsættes som 2. punktum: „Ydelse efter § 10 a udbetales for en måned ad gangen.“

6. I § 33, stk. 2, ændres „dagpenge“ til: „ydelse“.

7. I § 33 indsættes efter stk. 3:

„Stk. 4. Det sociale udvalg (magistraten) skal vejlede den moder, der modtager ydelsen efter § 10 a, om mulighederne for rådgivning om personlige og økonomiske forhold, om uddannelse og om bistand hertil og skal, når det skønnes ønskeligt, optage forhandling med vedkommende revalideringscenter, arbejdsanvisningskontor eller mødrehjælpsinstitution om hendes uddannelse, omskoling eller beskæftigelse.“

8. I § 37 ændres „ydelse“ til: „dagpenge“.

9. I § 37 indsættes som stk. 2: „Af kommunernes udgifter til ydelse efter § 10 a dækkes 8/10 af statskassen.“

### Bemærkninger til lovforslaget.

Lov nr. 236 af 3. juni 1967 om børnetilskud og andre familiedydelser træder i kraft samtidig med lov nr. 100 af 31. marts 1967 om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat). Om lovforslagets behandling henvises til Folketingstidende sp. 72, 287, 4682 og 4770, tillæg A. sp. 431, tillæg B. sp. 1273, tillæg C. sp. 705.

#### Til nr. 1.

I lovens § 3 er der givet bestemmelse om *forhøjet børnetilskud* til enlige forsørgere med indtægt under en vis grænse. Denne grænse er fastsat til en *skattepligtig* indtægt af 11.850 kr., hvilket efter lovens pristalsreguleringsbestemmelse for tiden ville være 13.980 kr. Efter at der er gennemført regler om bortfald af skattefradragetsretten ved opgørelse af den skattepligtige indkomst må den nævnte indtægtsgrense, før at loven kan omfatte samme persongruppe, forhøjes med et beløb svarende til den skat, der gennemsnitligt vil være betalt af en skattepligtig indkomst på 13.980 kr. Dette beløb er opgjort til ca. 2.800 kr. Da ydelserne efter loven tager udgangspunkt i pristal 100, skal den nævnte indtægtsgrense kun forhøjes med ca. 2.370 kr. eller til 14.220 kr.

#### Til nr. 2.

Ved behandlingen af lovforslaget i det af folketinget nedsatte udvalg blev det drøftet, om der er grundlag for en ydelse fra det offentlige til den moder, der helt eller delvis afholder sig fra arbejde uden for hjemmet for at passe sit barn en vis tid efter fødslen. Det blev herunder drøftet, om det ville være rimeligt at give en sådan ydelse til alle mødre, eller om den burde forbeholdes enlige mødre. Udvalget fandt, at spørgsmålet kun kunne løses efter nærmere undersøgelse, og gav udtryk for ønsket om, at en eventuel lovgivning om spørgsmålet skulle træde i kraft samtidig med loven om børnetilskud og andre familiedydelser.

Spørgsmålet har herefter været behandlet i et udvalg, nedsat under ministeriet for familiens anliggender. På grundlag af forslag, drøftet i dette udvalg, fremsættes herved forslag om ændring af loven om børnetilskud m. v.

Lovforslaget er begrundet med, at reglerne om dagpenge efter børnetilskudslovens kapitel 3 ikke i fornødent omfang sikrer moderen mulighed for

pasning af barnet og samvær med dette i den første periode af barnets liv. Mange kvinder vil således være afskåret fra dagpenge, fordi de ikke i tilstrækkelig lang tid har haft tilknytning til arbejdsmarkedet, idet loven gennemfører en skærpelse af kravet til kvindens forudgående beskæftigelse. Dette vil navnlig være tilfældet for unge mødre, der er under uddannelse eller nylig har afsluttet en uddannelse, og for kvinder, der nylig har genoptaget arbejde uden for hjemmet efter en separation eller skilsmisse. Hertil kommer, at dagpengene kun kommer til udbetaling i 14 uger omkring fødslen, og at mange kvinder på grund af karakteren af deres arbejde eller af helbredsmaessige grunde er nødsaget til at udnytte den adgang, der er til at opbevare dagpenge i indtil 8 uger før forventet fødsel, således at der efter fødslen kun vil være 6 uger tilbage af dagpengeperioden.

Under hensyn til, at en familie, i hvilken ægtefællerne lever sammen, har mulighed for at vælge at klare sig for den ene ægtefælles indtægt, således at den anden ægtefælle kan varetage pasningen af barnet, er det rimeligt at give særlige regler for den enlige moder, idet hun ikke har denne valgmulighed. Selv om en kvinde ikke forud for barnets fødsel har haft erhvervsmaessigt arbejde, må det formodes, at hun efter fødslen vil være nødt til at søge sådant arbejde. For at sikre den enlige moder ro i omstillingsprocessen efter fødslen foreslås det derfor i loven at optage en bestemmelse om, at de kvinder, der har ret til forhøjet børnetilskud efter børnetilskudslovens § 2, stk. 2, nr. 1)-3), nemlig enker og separerede samt fraskilte og ugifte kvinder, der ikke samlever med barnets fader, og kvinder, hvis samliv med ægtefællen er ophævet på grund af uoverensstemmelse, i 4 måneder efter et barns fødsel får ret til en ydelse til deres underhold under forudsætning af, at de har barnet hos sig.

Ydelsen foreslås fastsat til et beløb svarende til grundbeløbet for enkepensionen med det til denne pension ydede pensionstillæg samt et beløb svarende til faderens underholdsbidrag (normalbidraget) til moderens underhold efter fødslen. Efter de fra 1. oktober 1967 gældende satser for de nævnte beløb vil den månedlige ydelse blive 810 kr., hvortil kommer et beløb svarende til sygekassekontingentet.

Såfremt kvinden har indtægt, skal indtægten komme til fradrag i ydelsen.

*Til nr. 3, 5, 6 og 8.*

Ændringerne er redaktionelle.

*Til nr. 4 og 7.*

Da formålet med ydelsen er at sikre den enlige moder en periode, i hvilken hun kan indrette sine forhold med henblik på, at hun skal forsørge sit barn, bør det være en forudsætning, at der, medens hun modtager ydelsen, foretages en vurdering af hendes forhold og undersøgelse af hendes muligheder for at klare sig selv efter udløbet af 4 måneders perioden. Det pålægges derfor det sociale udvalg at give moderen den nødvendige bistand med henblik herpå. Bistand kan enten ydes direkte af socialudvalget eller ved, at dette henviser til en institution

el. lign., der skønnes egnet til at hjælpe den enlige moder. Såfremt det skønnes ønskeligt, skal socialudvalget optage forhandling med et revalideringscenter, et arbejdsanvisningskontor eller en mødrehjælpsinstitution om moderens uddannelse, omskoling eller beskæftigelse, og det skal være en forudsætning for, at moderen kan modtage ydelsen efter § 10 a, at hun følger de anvisninger, der måtte blive givet hende af revalideringscentret eller arbejdsanvisningskontoret.

*Til nr. 9.*

Udgiften ved gennemførelse af lovforslaget kan anslås til 15 mill. kr. årlig. Udgiften foreslås dækket af statskassen med 8/10, medens resten afholdes af opholdskommunen.

### Lovforslaget sammenholdt med den gældende lov.

#### Gældende formulering.

**§ 3.** Når den, der har forældremyndigheden over et barn og har barnet hos sig, har en skattepligtig indkomst på mindre end 11.850 kr. årlig, ydes som tillæg til forhøjet børnetilskud i henhold til § 2, stk. 2, 60 kr. årlig for hver 500 kr., indtægten er mindre end 11.850 kr. årlig, indtil yderligere 304 kr. årlig.

#### Forslaget.

**1. I § 3** ændres „11.850 kr.“ til: „14.220 kr.“.

**2. Efter § 10** indsættes:

„**§ 10 a.** Mødre til børn, der er omfattet af § 2, stk. 2, nr. 1-3, har i 4 måneder efter en fødsel, når de har barnet hos sig, ret til en månedlig ydelse, der svarer til summen af:

1. det månedlige pensionsbeløb efter § 3, stk. 1, i lov om pension og hjælp til enker m. fl. med tillæg efter § 3, stk. 4, i den nævnte lov og
2. det bidrag til moderens underhold, der kan udbetales forskudsvis efter § 25, stk. 1.

*Stk. 2.* I ydelsen fradrages følgende indtægter for den pågældende periode:

1. dagpenge efter §§ 6 og 9,
2. bidrag til moderens underhold efter lovgivningen om retsforholdet mellem ægtefæller eller om børns retsstilling,
3. invalidepension og andre pensions- og dagpengeydelse efter den sociale lovgivning,
4. ydelser fra en arbejdsgiver,
5. erhvervsindtægt og
6. rente- og anden formueindtægt.

**3. I § 12, stk. 1,** ændres „dagpenge“ til: „ydelse“.

**§ 12.** Retten til at modtage moderskabsydelse efter kapitel 2 og dagpenge efter kapitel 3 er betinget af,

- 1) at kvinden har fast bopæl her i landet, og
- 2) at kvinden ikke er anbragt uden for hjemmet i henhold til lovgivningen om særforborg eller loven om børne- og ungdomsforborg.

*Stk. 2.* Retten til at modtage moderskabsydelsen efter kapitel 2 er yderligere betinget af, at kvinden har dansk indfødsret, er eller

*Gældende formulering.*

senest har været gift med en mand med dansk indfødsret eller af ministeren for familiens anliggender ligestilles med en indfødt.

*Stk. 3.* Retten til at modtage dagpenge efter kapitel 3 er endvidere betinget af, at arbejdet har været udført her i landet.

**§ 18.** Dagpenge i anledning af svangerskab og fødsel udbetales bagud for samme periode som den pågældendes lønningsperiode; dagpenge i henhold til § 9 udbetales dog samlet efter fødslen.

**§ 33.** Det påhviler det sociale udvalg (magistraten) at drage omsorg for udbetaling af børnetilskud efter kapitel 1.

*Stk. 2.* Udbetaling af moderskabsydelse og dagpenge i anledning af svangerskab og fødsel sker efter begæring af den berettigede. Er begæring om moderskabsydelse ikke indgivet inden fødslen, drager det sociale udvalg (magistraten) dog omsorg for udbetaling af ydelsen efter fødslen.

*Stk. 3.* Udbetaling af ydelserne sker gennem det sociale udvalg (magistraten) i den kommune, hvor den, der har ret til ydelsen, har fast bopæl.

**§ 37.** Udgifterne til ydelser efter kapitel 3 afholdes af landets kommuner og fordeles efter reglerne om mellemkommunal refusion i lov om offentlig forsorg.

*Forslaget.*

**4.** I § 12 indsættes efter stk. 3:

„*Stk. 4.* Retten til at modtage ydelsen efter § 10 a er betinget af, at moderen følger eventuelle anvisninger fra et revalideringscenter eller et arbejdsanvisningskontor, jfr. § 33, stk. 4.“

**5.** I § 18 indsættes som 2. punktum:

„Ydelser efter § 10 a udbetales for en måned ad gangen.“

**6.** I § 33, *stk. 2*, ændres „dagpenge“ til: „ydelse“.

**7.** I § 33 indsættes efter stk. 3:

„*Stk. 4.* Det sociale udvalg (magistraten) skal vejlede den moder, der modtager ydelsen efter § 10 a, om mulighederne for rådgivning om personlige og økonomiske forhold, om uddannelse og om bistand hertil og skal, når det skønnes ønskeligt, optage forhandling med vedkommende revalideringscenter, arbejdsanvisningskontor eller mødrehjælpsinstitution om hendes uddannelse, omskoling eller beskæftigelse.“

**8.** I § 37 ændres „ydelse“ til: „dagpenge“.

**9.** I § 37 indsættes som *stk. 2*: „Af kommunernes udgifter til ydelser efter § 10 a dækkes 8/10 af statskassen.“